



❖ عنوان پژوهش:		
محاسبه هزینه های ناشی از آرای از کارفتادگی کلی در یک بازه ۵ ساله بین سال های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰		
❖ نوع پژوهش :		
کاربردی *	بنیادی	توسعه‌ای
❖ نوع خروجی حاصل از انجام پژوهش:		
طرح پژوهشی	گزارش کارشناسی ✓	سند سیاستگذاری

لازم به ذکر است در چارچوب پژوهشی موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، منظور از طرح پژوهشی، سند سیاستگذاری و گزارش کارشناسی به شرح ذیل است:

#### «طرح پژوهشی»

طرح پژوهشی یکی از انواع قالب‌های تولید علمی محسوب می شود که منطبق با اصول علمی روش تحقیق انجام می‌شود.

#### «سند سیاست گذاری»

«سند سیاست گذاری»، گزارشی کوتاه، بی‌طرفانه و موجز در پاسخ به یک سؤال مشخص یا راجع به یک مسئله خاص است که استاندارد صلاحیت برای تهیه سند سیاست گذاری، افراد خبره هستند. این گزارش شامل سه بخش زیر می‌شود: بخش اول که به آن «خلاصه مدیریتی» خواهیم گفت، بر روی جلد گزارش، ضمن بیان مشکل در یک یا دو سطر، به ارائه راهکارهای اجرایی منطقی برای آن در حداکثر نصف صفحه می‌پردازد. بخش دوم که گزارش اصلی را تشکیل می‌دهد و در ۳ تا ۵ صفحه مطابق چارچوب تعیین شده تهیه می‌شود، «پیشنهادهای سیاست گذاری» نامیده می‌شود. بخش سوم که به تحلیل دقیق موضوع و ارائه اسناد پشتیبان آن می‌پردازد، «یادداشت سیاست گذاری» نام دارد. هر یک از این سه بخش برای اهداف خاص و مخاطبان ویژه خود تهیه می‌شوند.

#### «گزارش کارشناسی»

شامل ارائه یک گزارش کامل در خصوص یک موضوع خاص موردنظر است که به یک فرد مجری با سطح صلاحیت حداقل «محقق» واگذار می‌شود تا حداکثر طی ۳ ماه، گزارش مورد نظر را منطبق با فرمت ارائه شده تهیه و ارائه نماید.

#### «تعریف سطح خرد/متوسط/کلان»

طرح خرد- طرحی است که از حیث مبلغ سه برابر حد نصاب معاملات خرد موسسه می باشد.

طرح متوسط- طرحی است که از حیث مبلغ از معاملات خرد فراتر بوده و حداکثر ده برابر سقف حد نصاب معاملات خرد موسسه می باشد.

طرح کلان- طرحی است که از حیث مبلغ از سقف معاملات متوسط فراتر باشد.

#### ❖ توصیف و بیان مسئله:

سالیانه هزینه‌های زیادی صرف حوادث ناشی از کار می‌گردد که علاوه بر زیان‌های مالی، صدمات جبران ناپذیر جسمی، روحی و روانی را نیز در پی دارد. حرکت شتابان صنعتی شدن و عدم توجه جدی به اصول ایمنی صنعتی باعث افزایش نرخ حوادث شغلی در کشورهای در حال توسعه شده است. با وجود تلاش‌های بسیار برای کنترل نرخ تکرار و شدت حوادث ناشی از کار، آمار حوادث شغلی همچنان فاجعه آمیز است. در حال حاضر، حوادث شغلی سومین علت مرگ و میر در جهان محسوب شده و به عنوان یکی از مهمترین عوامل خطر بهداشتی، اجتماعی و اقتصادی در جوامع صنعتی و در حال توسعه معرفی شده است. بیماری‌ها و صدمات ناشی از کار از جمله عوامل مورد توجه در ایجاد مشکلات برای کارگران به ویژه در کشورهای کمتر توسعه یافته می‌باشند. سازمان بین‌المللی کارگزاران نموده است که تقریباً سالیانه حدود ۲/۳ میلیون نفر به دلیل عوارض شغلی فوت می‌نمایند، ۳۱۰ میلیون نفر از عوارض غیرکشنده حوادث رنج می‌برند و ۱۹۴ میلیون نفر دچار عوارض ناشی از بیماری‌های شغلی می‌شوند. براساس مطالعات انجام شده توسط سازمان بین‌المللی کار، هزینه متوسط حوادث و بیماری‌های ناشی از کار معادل ۴ درصد از تولید ناخالص داخلی کشورهای توسعه یافته برآورد شده است. یکی از مهمترین عوارض حوادث و بیماری‌های شغلی، ازکارافتادگی (Disability) نیروی کار می‌باشد. ازکارافتادگی می‌تواند به صورت کلی یا جزئی اتفاق بیفتد. ازکارافتادگی کلی عبارت است از کاهش قدرت کار فرد بیمه شده به نحوی که نتواند با اشتغال به کار سابق یا کار دیگری بیش از ۱/۳ از درآمد قبلی خود را به دست آورد. ازکارافتادگی جزئی نیز عبارت است از کاهش قدرت کار بیمه شده به نحوی که با اشتغال بکار سابق یا کار دیگری فقط قسمتی از درآمد خود را به دست آورد.

ازکارافتادگی هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیمی را به فرد و سازمان بیمه گر تحمیل می‌نماید که غالباً می‌توان به دو گروه هزینه‌های مستقیم و هزینه‌های غیرمستقیم تقسیم‌بندی نمود. هزینه‌های مستقیم دربرگیرنده تمامی هزینه‌های بیمه‌ای نظیر هزینه‌های درمانی و پزشکی به همراه مبالغ پرداختی به عنوان غرامات می‌باشند. در مقابل، هزینه‌های غیرمستقیم هزینه‌هایی هستند که جبران، تعیین و اندازه‌گیری آنها تقریباً دشوار بوده و در برخی از موارد امکان پذیر نمی‌باشد. میزان هزینه‌های غیرمستقیم بخاطر ازکارافتادگی به مراتب از هزینه‌های مستقیم بیشتر است. از جمله هزینه‌های غیرمستقیم می‌توان به سالهای از دست رفته بخاطر ازکارافتادگی اشاره کرد.

ازکارافتادگی یکی از تعهدات پیش بینی شده در قانون تأمین اجتماعی (بند "د" ماده ۳) است. بالغ بر ۶۰٪ از هزینه‌های سازمان تأمین اجتماعی را هزینه‌های مربوط به تعهدات بلند مدت تشکیل می‌دهد که ازکارافتادگی نیز جزئی از همین تعهدات بلند مدت می‌باشد. با توجه به اینکه سالیانه در حدود ۱۰ تا ۱۱ هزار رای از کارافتادگی کلی در کمیسیون‌های پزشکی سازمان تأمین اجتماعی صادر

می شود، مشخص نمودن هزینه واقعی هر رای از کارافتادگی کلی جهت سیاست گذاری در حوزه فعالیت کمیسیون های پزشکی از ضروریات به نظر می رسد.

از اینرو، سازمان تامین اجتماعی مطالعه ای را با هدف محاسبه هزینه های ناشی از آرای از کارافتادگی کلی در یک دوره ۵ ساله و بین سال های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ برای سازمان طراحی نموده است تا بتواند با تحلیل نتایج حاصل از این مطالعه، سیاستگذاری ها و نقشه راه آینده خود را در زمینه هزینه های مربوط به از کارافتادگی تدوین نماید. لازم به ذکر است منظور از هزینه در این مطالعه بیشتر هزینه های ملموس و مستقیم می باشد.

#### ❖ اهداف مورد نظر برای تحقیق:

##### ◀ هدف اصلی

محاسبه هزینه های ناشی از آرای از کارافتادگی کلی در یک بازه ۵ ساله بین سال های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰

##### ◀ اهداف فرعی

- ۱- محاسبه میانگین هزینه های ناشی از عدم پرداخت حق بیمه به دلیل از کارافتادگی به ازای هر یک رای از کارافتادگی کلی
- ۲- محاسبه متوسط سالهای پرداخت مستمری ناشی از هر رای از کارافتادگی (مستمری از کارافتادگی و بازماندگان مستمری بگیری متوفی)
- ۳- محاسبه متوسط هزینه های درمانی مستمری بگیر های ناشی از آرای از کارافتادگی
- ۴- محاسبه متوسط هزینه کل ناشی از صدور هر رای از کارافتادگی (سال های از دست رفته، مستمری پرداختی، هزینه های درمانی)
- ۵- ارائه گزارش تحلیلی و روند افزایش یا کاهش هزینه ها به صورت کلی و به تفکیک سال

#### ❖ زمینه های استفاده و کاربرد نتایج تحقیق (کاربست آن در سازمان تامین اجتماعی یا حوزه رفاه و تامین اجتماعی):

این گزارش می تواند جهت درک هزینه های واقعی ناشی از کارافتادگی و پیش بینی هزینه های سال های آتی برای این حوزه اطلاعات مناسبی در اختیار بگذارد.

#### ❖ محدوده مکانی و محدوده زمانی

سازمان تامین اجتماعی

سالهای ۱۳۹۶ الی ۱۴۰۰



کد سند:  
شماره ویرایش:

❖ شرح خدمات مورد انتظار:

۱. محاسبه میانگین سال‌های از دست رفته (هزینه‌های ناشی از عدم پرداخت حق بیمه) به ازای هر یک رای از کارافتادگی کلی
۲. محاسبه متوسط سال‌های پرداخت مستمری ناشی از هر رای از کارافتادگی (مستمری از کارافتادگی و بازماندگان مستمری بگیری متوفی)
۳. محاسبه متوسط هزینه‌های درمانی مستمری بگیرهای ناشی از آرای از کارافتادگی
۴. متوسط هزینه کل ناشی از صدور هر رای از کارافتادگی (سال‌های از دست رفته، مستمری پرداختی، هزینه‌های درمانی)
۵. آرایه گزارش تحلیلی براساس موارد پیشگفت

❖ خروجی‌های موردانتظار:

گزارش کارشناسی

❖ محدودیت‌ها و موانع احتمالی پیش رو:

❖ مدت زمان حدودی اجرای پروژه (ماه): ۹ ماه

❖ سطح مورد نظر برای اجرای طرح:

خرد  متوسط  کلان